

Reg. No. : .....

Name : .....

III Semester M.A. Degree (CBSS – Reg./Sup./Imp.)
Examination, October 2022
(2019 Admission Onwards)
HINDI LANGUAGE AND LITERATURE
HIN 3E06 (SKT) : Nataka, Communicative Sanskrit and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : Answer may be written either in Sanskrit or in the main Language. In writing Sanskrit Devanagari script should be used.

I. Annotate any four of the following.

(4x4=16)

- 1) “आगामि सुखं वा दुःखं वा हृदयं समर्थीकरोति ।”
- 2) “अनुरागे अनुरागेण परीक्षितव्य ।”

- 3) “कुरुहलवानपि निसर्गशालिनः स्त्रीजनः ।”
- 4) “सन्तः परीक्ष्यान्यतरद् भजन्ते मूढः परप्रत्ययनेयबुद्धिः ।”
- 5) “सर्वेऽपि नववरो लज्जातुरो भवति ।”
- 6) “श्यामायते न युष्मासु यः काञ्चनमिवामिषु ।”

II. Explain fully any two of the following.

(2x4=8)

- 7) “नार्हति कृतपराथोऽप्युत्सवदिवसेषु परिजनो बन्धम् ।

इति मोचिते मयैते प्रणिपतितुं मामुपगते च ॥”

- 8) “उन्मत्तानां श्रवणसुभगैः कूजितैः कोकिलानां
सानुक्रोशं मनसिजरुजः सहातां पृच्छतेव ।
अङ्गे चूतप्रसवरभिर्दक्षिणो मारुतो मे
सान्द्रस्पर्शः करतल इव व्यापृतो माधवेन ।”

P.T.O.

- 9) “आव्याजसुन्दरीं तां विधानेन ललितेन योजयत ।

परिकल्पितो विधात्रा बाणः कामस्य विषदिधिः ॥”

- 10) “अनिमित्तमिन्दुवदने किमत्र भवतः पराङ्मुखी भवसि ।
प्रभवत्योऽपि हि भर्तृषु कारणकोपाः कुटुम्बिन्यः ॥”

III. Write a paragraph on any three of the following.

(3x5=15)

- 11) दशरथकाणि ।

- 12) बकुलावलिका ।

- 13) गणदासः ।

- 14) भरतवाक्यम् ।

- 15) इरावती ।

IV. Write an essay on any two of the following.

(2x15=30)

- 16) Write the character sketch of hero ‘Agnimitra’.

- 17) Briefly explain the dramas of Kalidasa.

- 18) Narrate the importance of ‘नृत्यपरीक्षा’ in Malavikagnimitra.

- 19) Write the summary of Act IV of Malavikagnimitra.

V. Fill in the blanks of any five with suitable words.

(5x1=5)

- 20) रामः पुस्तकं _____ ।

- 21) बालिका _____ ।

- 22) वयं कुत्र _____ ।

- 23) _____ पठति ।

- 24) सः _____ लिखन्ति ।

- 25) _____ पठामि ।

- 26) त्वं _____ ।

VI. Translate any one of the following.

(1x2=2)

- 27) “महासारप्रसवयोः सदृशक्षमयोद्वयोः ।

धारीणीभूतधारिण्योर्भव भर्ता शरच्छतम् ॥”

- 28) “उपदेशं विदुः शुद्धं सन्तस्तमुपदेशिनः ।

श्यामायते न युष्मासु यः काञ्चनमिवामिषु ॥”

- 29) मधुरस्वरा परभूता भ्रमरी च चिबुद्धूतसङ्गन्यौ ।

कोटरमकालवृष्ट्या प्रबलपुरोवातया गमिते ॥”

VII. Translate any four of the sentence into Sanskrit.

(4x1=4)

- 30) He is laughing.

- 31) I am dancing.

- 32) She is writing a letter.

- 33) My father's name is Gopal.

- 34) What is your name ?

- 35) Girls are playing.